

ORDONANȚA GUVERNULUI nr. 21 din 30 ianuarie 2002
privind gospodărirea localităților urbane și rurale

Cu modificările și completările ulterioare aduse de:

- Legea nr. 515 din 12 iulie 2002;

CAP. 1

Dispoziții generale

ART. 1

(1) Prezenta ordonanță stabilește obligațiile și răspunderile care revin autorităților administrației publice locale, instituțiilor publice, agenților economici și cetățenilor pentru buna gospodărire a localităților, pentru instaurarea unui climat de ordine și curățenie pe teritoriul acestora.

(2) Asigurarea și păstrarea curățeniei și ordinii pe teritoriul localităților, buna gospodărire a acestora și respectarea normelor de igiena constituie o obligație fundamentală a autorităților administrației publice locale, a instituțiilor publice, agenților economici și a altor persoane juridice, precum și a cetățenilor.

ART. 2

(1) Activitățile edilitar-gospodărești reprezintă ansamblul acțiunilor de utilitate și interes local, desfășurate din inițiativa și sub organizarea autorităților administrației publice locale, prin care se asigură buna gospodărire, păstrarea curățeniei, respectarea normelor de igiena, precum și înfrumusețarea localităților urbane și rurale de pe întreg cuprinsul țării.

(2) Organizarea, derularea și participarea la activitățile edilitar-gospodărești constituie o obligație permanentă a consiliilor județene, a consiliilor locale și a primarilor, a autorităților și instituțiilor publice, a agenților economici cu sau fără personalitate juridică, precum și a cetățenilor.

ART. 3

Consiliile județene și consiliile locale, precum și primarii răspund de organizarea, conducerea, îndrumarea, coordonarea și controlul întregii activități de gospodărire și înfrumusețare a localităților, de păstrarea ordinii și curățeniei în orașele și comunele țării.

ART. 4

În îndeplinirea atribuțiilor ce le revin potrivit prezentei ordonanțe consiliile județene și consiliile locale, precum și primarii vor adopta și vor dispune măsurile ce se impun pentru asigurarea participării cetățenilor, a instituțiilor publice și agenților economici, cu sau fără personalitate juridică, la realizarea acțiunilor de infaptuire și păstrare a curățeniei în interiorul localităților și în afară acestora, la efectuarea la timp a activităților gospodărești.

ART. 5

Autoritățile și instituțiile publice, precum și agenții economici au obligația să efectueze lucrările de întreținere și curățenie a clădirilor aflate în proprietatea sau în folosința lor, a anexelor acestora, a incintelor, imprejurimilor, precum și a oricăror alte spații utilizate de acestea.

ART. 6

Cetățenii au obligația să asigure îngrijirea locuințelor aflate în proprietatea sau în folosința lor, a anexelor gospodărești, curților, împrejurimilor și să păstreze ordinea și curățenia pe străzi, drumuri, în piețe, parcuri și grădini, în celelalte locuri publice, precum și în mijloacele de transport în comun.

CAP. 2

Obligațiile și răspunderile autorităților administrației publice

SECȚIUNEA 1

Obligațiile și răspunderile consiliilor județene

ART. 7

(1) În aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe consiliile județene sunt obligate să acorde asistența tehnică, sprijin și îndrumare autorităților administrației publice locale, în condițiile legii, pentru:

- a) luarea măsurilor necesare în vederea protecției sănătății publice;
- b) conservarea și protecția mediului;
- c) menținerea în stare corespunzătoare a spațiilor verzi și a locurilor de agrement din jurul localităților și din interiorul acestora; extinderea obiectivelor similare existente, precum și realizarea altora noi;
- d) întocmirea, aprobarea și respectarea documentațiilor de amenajarea teritoriului și de urbanism, precum și a normelor privind executarea construcțiilor;
- e) construirea, întreținerea, repararea și modernizarea drumurilor comunale, a strazilor și trotuarelor, a santurilor și podetelor;
- f) amenajarea și curățarea, în condițiile legii, a cursurilor de apă, baltilor și malurilor acestora;
- g) înființarea, organizarea și asigurarea bunei funcționări a serviciilor de transport public local de călători, eficiente și nepoluante;
- h) înființarea, organizarea și asigurarea bunei funcționări a serviciilor publice de salubritate, precum și pentru efectuarea unor acțiuni de dezinsecție și dezinfectie a localităților;
- i) amenajarea unor locuri speciale de depozitare și colectare a gunoaielor și deșeurilor menajere.

(2) Consiliilor județene le revine obligația de a stabili și de a pune în executare lucrările necesare de modernizare și de întreținere a drumurilor județene și a infrastructurii aferente acestora, precum și a altor obiective de interes județean.

SECȚIUNEA a 2-a

Obligațiile și răspunderile consiliilor locale și ale primarilor

ART. 8

Consiliile locale, Consiliul General al Municipiului București, consiliile locale ale sectoarelor acestuia, precum și primarii au obligația să asigure, în condițiile legii:

- a) măsurile necesare pentru protecția sănătății publice, cu sprijinul și sub supravegherea organelor de specialitate ale statului;
- b) măsuri corespunzătoare pentru conservarea și protecția mediului;
- c) prevenirea poluării accidentale a mediului sau a surselor și cursurilor de apă, prin depozitarea necontrolată a deșeurilor de către agenții economici sau de către cetățeni;

- d) realizarea unor sisteme moderne de colectare, depozitare, transport și prelucrare a deșeurilor și gunoaielor; amenajarea unor locuri speciale de depozitare în fiecare localitate;
- e) respectarea prevederilor legale și a documentațiilor de amenajarea teritoriului și urbanism aprobate, precum și a normelor privind executarea construcțiilor;
- f) curățenia strazilor, piețelor și a celorlalte locuri publice, îndepărtarea zapezii, a ghetii de pe străzi și trotuare, colectarea și depozitarea reziduurilor menajere și stradale, sortarea și valorificarea resurselor materiale re folosibile;
- g) repararea și întreținerea strazilor, a drumurilor comunale, podurilor, podetelor, curatarea și amenajarea santurilor, modernizarea drumurilor existente și realizarea unor drumuri comunale noi;
- h) finalizarea construcțiilor începute;
- i) întreținerea în buna stare a construcțiilor existente, repararea și zugravirea periodică a acestora;
- j) organizarea de acțiuni pentru salubritatea și igienizarea localităților;
- k) curățenia și salubritatea digurilor și a malurilor, a cursurilor de apă, asanarea terenurilor insalubre și prevenirea poluarii apelor;
- l) repararea, întreținerea și modernizarea rețelei de distribuție a apei;
- m) canalizarea și epurarea apelor uzate și pluviale;
- n) buna organizare și funcționare a transportului în comun, păstrarea curățeniei și aspectului corespunzător al vehiculelor, întărirea ordinii și disciplinei;
- o) respectarea strictă a normelor igienico-sanitare în piețele agroalimentare, în târguri și oboare;
- p) amenajarea, potrivit planului urbanistic general, și întreținerea spațiilor verzi, a parcurilor, grădinilor publice, a terenurilor de sport și de joacă pentru copii, a celorlalte locuri publice de agrement;
- r) păstrarea curățeniei și respectarea normelor igienicosanitare în cinematografe, teatre, sali de sport, stadioane și în celelalte unități de cultura și sport aflate în proprietatea unității administrativ-teritoriale sau în administrarea consiliului local;
- s) păstrarea, conservarea, repararea și restaurarea, în condițiile legii, a monumentelor de pe teritoriul comunei sau orașului.

CAP. 3

Obligațiile și răspunderile instituțiilor publice, ale agenților economici, ale altor persoane juridice, precum și ale cetățenilor

SECȚIUNEA 1

Obligațiile instituțiilor publice, ale agenților economici și ale celorlalte persoane juridice

ART. 9

Instituțiilor publice, agenților economici și celorlalte persoane juridice le revin următoarele obligații:

- a) sa întrețină în stare corespunzătoare imobilele în care își desfășoară activitatea, prin efectuarea lucrărilor de reparații, amenajări și a altor lucrări specifice;
- b) sa asigure repararea, spalarea geamurilor și a vitrinelor, înlocuirea celor sparte, întreținerea firmelor și a fatadelor imobilelor în care își desfășoară activitatea, inclusiv spalarea, curatarea și zugravirea periodică a acestora;
- c) sa asigure curățenia la locurile de depozitare a materialelor în curțile interioare și pe celelalte terenuri pe care le dețin, precum și pe căile de acces;

d) sa asigure igiena în imobilele și incintele deținute sub orice forma, prin activități de curatare, dezinsecție și deratizare;

e) sa depoziteze corespunzător reziduurile menajere, industriale, agricole, precum și materialele refolosibile;

f) sa efectueze și sa mențină curățenia trotuarelor, a partii carosabile a strazii sau a drumului, a locurilor de parcare pe care le folosesc și sa îndepărteze zapada și gheața de pe trotuarele din dreptul imobilelor și incintelor în care își desfășoară activitatea, potrivit normelor stabilite de consiliile locale;

g) sa respecte măsurile stabilite de consiliile locale și județene pentru asigurarea igienei publice și curățeniei în localități;

h) sa asigure curatarea mijloacelor de transport și a utilajelor la intrarea acestora pe drumurile publice.

SECȚIUNEA a 2-a

Obligațiile cetățenilor

ART. 10

În aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe cetățenilor le revin următoarele obligații:

a) întreținerea și curățenia locuințelor pe care le dețin în proprietate sau cu chirie, a anexelor gospodărești, a curților și imprejmuirilor acestora;

b) curatarea fatadelor locuințelor și a altor construcții amplasate la frontul strazii, tencuirea și zugravirea periodică a acestora, potrivit măsurilor stabilite de consiliile locale;

c) finalizarea construcțiilor începute, pe baza autorizațiilor eliberate de primari, în condițiile și în termenele stabilite de acestea;

d) repararea și întreținerea instalațiilor aferente imobilelor;

e) menținerea curățeniei pe trotuare, pe partea carosabilă a strazii sau a drumului, pe porțiunea din dreptul gospodăriei și a locurilor de parcare pe care le folosesc;

f) îndepărtarea zapezii și a ghetii de pe trotuarele din dreptul imobilelor în care locuiesc sau pe care le folosesc în alte scopuri;

g) păstrarea curățeniei pe arterele de circulație și în locurile publice;

h) respectarea măsurilor stabilite de consiliile locale și județene pentru asigurarea igienei publice și a curățeniei în localități;

i) depozitarea reziduurilor menajere și a gunoaielor numai în locurile special amenajate de autoritățile administrației publice locale;

j) curatarea mijloacelor de transport la intrarea acestora pe drumurile publice;

k) curatarea și întreținerea santurilor, rigolelor și podetelor aferente proprietății.

ART. 11

Asociațiile de proprietari vor prelua, potrivit prevederilor legale, unele dintre obligațiile ce revin cetățenilor, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe, și vor răspunde pentru realizarea acestora în fata autorităților administrației publice locale.

CAP. 4

Alte dispoziții

ART. 12

(1) Consiliile locale pot stabili ca unele dintre obiectivele vizând buna gospodărire, întreținere, curățenie și infrumusetare a localităților să fie realizate, integral sau parțial, prin contribuția directă a cetățenilor.

(2) Obiectivele prevăzute la alin. (1) se stabilesc de consiliile locale, prin hotărâre adoptată cu votul majorității consilierilor în funcție, și ele pot consta în:

- a) amenajarea și repararea de străzi și trotuare;
- b) săparea și amenajarea santurilor și rigolelor;
- c) realizarea de podețe;
- d) curățarea cursurilor de apă, a lacurilor și baltilor, precum și a malurilor acestora;
- e) amenajarea de locuri speciale pentru depozitarea reziduurilor menajere și a gunoaielor;
- f) curățarea și amenajarea locurilor virane;
- g) curățenia în parcuri, amenajarea de alei, inclusiv confecționarea și instalarea de bănci.

ART. 13

Obiectivele stabilite de consiliile locale potrivit art. 12 se supun aprobării locuitorilor prin referendum local, organizat în condițiile legii, împreună cu modalitățile de efectuare a contribuției cetățenilor și cu întinderea acesteia.

ART. 14

Pentru finanțarea obiectivelor aprobate prin referendum consiliile locale pot stabili taxe locale speciale, potrivit reglementărilor legale în vigoare, sau, cu acceptul scris al cetățenilor, pot hotărî efectuarea unui număr de zile-munca, pe care solicitanții le vor executa potrivit programării stabilite de comun acord cu primarul sau cu împuternicitul acestuia.

ART. 15

Prestarea activităților fizice prevăzute la art. 14 se face cu respectarea regimului normal de lucru și a normelor de securitate și igiena a muncii.

ART. 16

(1) Pentru realizarea lucrărilor aprobate prin referendum, în condițiile art. 13, primarul va consulta și instituțiile publice și agenții economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul localității în care urmează să se execute lucrările respective.

(2) Modalitățile de participare a instituțiilor publice și a agenților economici la realizarea lucrărilor aprobate se stabilesc pe baza negocierilor directe dintre conducătorul acestora și primar, în funcție de specificul activității desfășurate și de cel al obiectivului de realizat.

ART. 17

(1) Sumele stabilite și încasate potrivit prezentei ordonanțe se păstrează în conturi separate și pot fi folosite numai pentru realizarea obiectivelor pentru a căror finanțare au fost încasate.

(2) Sumele și materialele rămase după realizarea obiectivului vor fi folosite numai pentru executarea altor lucrări similare, potrivit hotărârii consiliului local sau, după caz, a consiliului județean.

ART. 18

(1) Detalierea obligațiilor și responsabilităților concrete care revin instituțiilor publice, agenților economici, celorlalte persoane juridice, precum și cetățenilor, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe, se face prin hotărâri ale consiliului local, la propunerea primarului.

(2) Hotărârile vor fi adoptate în termen de cel mult 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe.

CAP. 5

Sancțiuni

ART. 19

Nerespectarea sau neîndeplinirea obligațiilor și a responsabilităților stabilite prin prezenta ordonanța atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz, a persoanelor vinovate și se sancționează potrivit legii.

ART. 20

Constituie contravenție următoarele fapte săvârșite de primar:

a) neelaborarea și nesupunerea spre aprobare consiliul lui local a măsurilor necesare îndeplinirii obligațiilor și a responsabilităților prevăzute la art. 8 lit. a), b), c), e), k), n), o) și s); refuzul de a aplica măsurile hotărâte de consiliul local în aceste domenii sau nerespectarea acestora deși au fost stabilite sursele de finanțare, iar fondurile necesare au fost asigurate;

b) neorganizarea acțiunilor de control asupra obligațiilor privitoare la păstrarea curățeniei în piețe, oboare, târguri și în celelalte locuri publice, precum și la îndepărtarea zapezi și a ghetii de pe trotuare;

c) neluarea măsurilor prevăzute de lege pentru finalizarea construcțiilor începute;

d) lipsa de preocupare pentru păstrarea, conservarea, repararea și restaurarea monumentelor de orice natura de pe teritoriul comunei sau orașului;

e) neelaborarea și nesupunerea spre aprobare consiliului local de către primar a proiectelor de hotărâri prevăzute la art. 18.

ART. 21

Contravențiile prevăzute la art. 20 se sancționează după cum urmează:

a) cu amenda de la 2.000.000 lei la 5.000.000 lei contravențiile prevăzute la lit. c) și d);

b) cu amenda de la 5.000.000 lei la 15.000.000 lei contravențiile prevăzute la lit. b);

c) cu amenda de la 10.000.000 lei la 25.000.000 lei contravențiile prevăzute la lit. a) și e).

Art. 22¹

Guvernul va reactualiza anual, prin hotărâre, limitele amenzilor contravenționale prevăzute în prezenta ordonanță, în funcție de rata inflației.

ART. 22

Amenzile prevăzute la art. 21 se aplica primarului și sunt suportate de acesta.

ART. 23

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către prefect sau de persoanele împuternicite de acesta prin ordin, de persoanele împuternicite de ministrul administrației publice, precum și de persoanele împuternicite de ministrul apelor și protecției mediului.

ART. 24

Consiliile locale și consiliile județene vor stabili, prin hotărâri adoptate în condițiile Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și ale Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, faptele săvârșite de instituțiile publice, agenții economici, alte persoane juridice, precum și de cetățeni, care constituie contravenții în domeniul bunei gospodariri a localităților urbane și rurale, și sancțiunile ce se pot aplica pentru acestea.

ART. 25

Prezenta ordonanță intra în vigoare la 30 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.